

Μηνιαίο Δελτίο Προσκτήσεων 17

Νοέμβριος 2023

Έντεκα συλλεκτικές εκδόσεις με χαρακτηριστικά του Τάσου Μαντζαβίνου

Ο γιατρός Ν. Π. Παΐσιος δώρισε στην Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος έντεκα βιβλία εικονογραφημένα με έργα του ζωγράφου Τάσου Μαντζαβίνου (γενν. 1958). Πρόκειται για τους τίτλους *Δέκα Ρεμπέτικα* (2012)· Κ. Γ. Καρυωτάκη, *Ιδανικοί αυτόχειρες* (2013)· *Ο Αδάμ και η Εύα ή ο πρώτος κερατάς υπό πέους πριαπίδου* (2015)· Γ. Μ. Βιζυηνού, *Επί του τάφου του πατρός μου* (2016)· Δ. Καψάλη, *Μαύρη Καγκελόπορτα* (2016)· *Ο Διγενής Ακρίτας* (2017)· Δ. Σολωμού, *Η Γυναίκα της Ζάκυνθος* (2017)· *Ο Δράκος κ' εγώ* (2018-2019)· *Και σας ευχαριστώ που με θυμάστε. Δικός σας, Ναπολέων Λαπαθιώτης. Επιλογή δεκατεσσάρων ποιημάτων του Ναπολέοντος Λαπαθιώτη* (2020)· Κ. Π. Καβάφη, *Ποιήματα* (2022)· *Σ' ένα θαπόρο μέσα* (2023).

Ο Μαντζαβίνος σπούδασε ζωγραφική στην ΑΣΚΤ (1979-1984) και αποφοίτησε με διάκριση. Η πρώτη του ατομική έκθεση έγινε στην Αθήνα το 1984 (Γκαλερί 7). Έκτοτε έχει παρουσιάσει το έργο του σε πλήθος ατομικών εκθέσεων σε διάφορες πόλεις της Ελλάδας. Παράλληλα, συμμετείχε σε ομαδικές εκθέσεις στην Ελλάδα και το εξωτερικό, με σημαντικότερες τη δεύτερη και τρίτη Μπιενάλε Νέων Καλλιτεχνών της Ευρώπης και της Μεσογείου (Θεσσαλονίκη 1986 και Βαρκελώνη 1987, αντίστοιχα), καθώς και τη 16η Μπιενάλε Αλεξανδρείας (1987). Το διάστημα 1986-2000 δίδαξε σχέδιο στη Σχολή Βακαλό Art & Design College. Το 2012 πραγματοποιήθηκε αναδρομική έκθεσή του στο Μουσείο Μπενάκη.

Ο Μαντζαβίνος ασχολήθηκε και με την εικονογράφιση βιβλίων, κυρίως ποιημάτων, από το 1993. Το γεγονός αυτό στάθηκε αφορμή για να καταπιαστεί συστηματικότερα με τη χαρακτηριστική σε διάφορες τεχνικές (χαλκογραφία, οξυγραφία, λιθογραφία). Τα έργα που κοσμούν τις σελίδες των εν λόγω βιβλίων αποτελούν δείγματα του προσωπικού ύφους του καλλιτέχνη και βρίσκονται σε απόλυτη συμφωνία με τις ζωγραφικές αναζητήσεις του. Έτσι, επιλέγει θέματα που τον απασχολούν αγωνιωδώς, όπως τον έρωτα, τον θάνατο ή την υπαρξιακή μόνωση. Στα χαρακτηριστικά του, κατά συνέπεια, απαντούν μοτίβα που εντοπίζονται και στα ήδη γνωστά ζωγραφικά του έργα, όπως ο άνθρωπος που πάσχει, η γυναίκα, ο καπνιστής, ο νεκρός, ο δράκος, το πουλί, ο σκύλος, το φίδι. Τέλος, αξίζει να σημειωθεί πως ο Μαντζαβίνος αντιμετώπισε τα χαρακτηριστικά των εικονογραφήσεών του ως ολοκληρωμένα έργα, τα οποία εξέθεσε σε ατομικές εκθέσεις του (βλ. για παράδειγμα τις περιοδεύουσες εκθέσεις «Το Κοράκι του Έντγκαρ Άλλαν Πόε» και «Η γυναίκα της Ζάκυνθος», αμφότερες από το Βιβλιοπωλείο του Μορφωτικού Ιδρύματος της Εθνικής Τραπέζης 2017/2018, σε επιμέλεια Γιώργου Μυλωνά).

Αναλυτικότερα:

Τα *Δέκα Ρεμπέτικα* εκδόθηκαν το 2012 (εκδ. Μίμνερμος) και περιλαμβάνουν πέντε χαλκογραφίες και χειρόγραφα από τον ζωγράφο. Τυπώθηκαν σε χειροποίητο χαρτί σε εξήντα αριθμημένα αντίτυπα. Στην ΕΒΕ παραχωρήθηκε το αντίτυπο 54/60.

Οι *Ιδανικοί αυτόχειρες* του Καρυωτάκη εκδόθηκαν το 2013 και περιλαμβάνουν δώδεκα λιθογραφίες σε πέτρα του Μαντζαβίνου που πλαισιώνουν το ποίημα. Το βιβλίο κυκλοφόρησε σε πενήντα αριθμημένα αντίτυπα και στην ΕΒΕ παραχωρήθηκε το αντίτυπο 38/50.

Το βιβλίο *Ο Αδάμ και η Εύα ή ο πρώτος κερατάς υπό πέους πριαπίδου* εκδόθηκε το 2015 (εκδ. Μίμνερμος) και περιλαμβάνει δεκατρείς οξυγραφίες με κείμενα και εικόνες. Κυκλοφόρησε σε πενήντα αριθμημένα αντίτυπα και στην ΕΒΕ παραχωρήθηκε το αντίτυπο 41/50.

Το ποίημα του Βιζυηνού *Επί του τάφου του πατρός μου* εκδόθηκε το 2016 (εκδ. Μίμνερμος) με οκτώ λιθογραφίες και επτά χαλκογραφημένα χειρόγραφα του Μαντζαβίνου. Κυκλοφόρησε σε τριάντα αριθμημένα αντίτυπα και στην ΕΒΕ παραχωρήθηκε το αντίτυπο 19/30.

Την ίδια χρονιά εκδόθηκε και το ποίημα του Δ. Καψάλη *Μαύρη καγκελόπορτα* σε εικονογράφηση του Μαντζαβίνου. Το ποίημα συνοδεύουν τέσσερα χαρακτηριστικά του ζωγράφου. Κυκλοφόρησε σε τριανταπέντε αριθμημένα αντίτυπα και στην ΕΒΕ παραχωρήθηκε το αντίτυπο 18/35.

Το έπος *Ο Διγενής Ακρίτας* εκδόθηκε το 2017 (εκδ. Μίμνερμος) με χαλκογραφίες και λιθογραφίες του Μαντζαβίνου. Κυκλοφόρησε σε σαράντα αριθμημένα αντίτυπα και στην ΕΒΕ παραχωρήθηκε το αντίτυπο 21/40.

Το ίδιο έτος εκδόθηκε η συλλεκτική έκδοση με το ποίημα του Σολωμού *Η Γυναίκα της Ζάκυνθος* (Μορφωτικό Ίδρυμα της Εθνικής Τραπέζης) με αφορμή την ομότιτλη έκθεση του Μαντζαβίνου στο βιβλιοπωλείο του ΜΙΕΤ. Την έκδοση συνοδεύουν δέκα ζωγραφικά έργα. Κυκλοφόρησε σε είκοσι αριθμημένα και υπογεγραμμένα αντίτυπα και στην ΕΒΕ παραχωρήθηκε το αντίτυπο ΕΑ/5 που συνοδεύεται από πρωτότυπο χαρακτηριστικό.

Ο *Δράκος κ' εγώ* του Μαντζαβίνου εκδόθηκε το 2018-2019 (εκδ. Μίμνερμος) συνοδευόμενο από επτά επιζωγραφισμένα χαρακτηριστικά. Κυκλοφόρησε σε σαράντα αντίτυπα και στην ΕΒΕ παραχωρήθηκε το αντίτυπο 38/40. Με αφορμή την ομότιτλη έκθεση του Μαντζαβίνου στο Μουσείο Μπενάκη εκδόθηκε και ο συνοδευτικός κατάλογος *Εγώ και ο Δράκος* (2019).

Τα δεκατέσσερα ποιήματα του Ναπολέοντα Λαπαθιώτη εκδόθηκαν το 2020 (εκδ. Μίμνερμος) με επτά χαρακτηριστικά. Κυκλοφόρησαν σε σαράντα αριθμημένα αντίτυπα και

στην ΕΒΕ παραχωρήθηκε το αντίτυπο 29/40 αλλά και το αντίτυπο 4 με δύο επιπλέον σειρές χαρακτηριστικών.

Τα δεκατέσσερα *Ποιήματα* του Κ. Π. Καβάφη εκδόθηκαν το 2022 (εκδ. Μίμνερμος) με σχέδια και επτά επιχρωματισμένες χαλκογραφίες με την τεχνική του μαλακού βερνικιού. Κυκλοφόρησαν σε σαράντα αριθμημένα αντίτυπα και στην ΕΒΕ παραχωρήθηκε το αντίτυπο 24/40.

Τέλος, η δωρεά στην ΕΒΕ συμπληρώθηκε με το λίαν πρόσφατο εικονογραφημένο βιβλίο με τίτλο *Σ' ένα βαπόρο μέσα* που εκδόθηκε το 2023 (εκδ. Μίμνερμος) με επτά επιχρωματισμένες χαλκογραφίες. Κυκλοφόρησε σε σαράντα αριθμημένα αντίτυπα και στην ΕΒΕ παραχωρήθηκε το αντίτυπο 37/40.

Κωνσταντίνα Ντακόλια

Ιστορικός Τέχνης